

Bu proje Avrupa Birliđi tarafından finanse edilmektedir.

Sivil Toplum ve Yerel Yönetişim

Kavşak Ağı E-öğrenme Modülü 5

WRI TÜRKİYE | SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER

Aktif Yaşam DERNEĞİ

UCLG MEWA

UITP ADVANCING PUBLIC TRANSPORT

yada

İÇİNDEKİLER

1. Sivil Toplum

- 1.1. Sivil Toplum Nedir?
- 1.2. Sivil Toplumun Rolü Nedir?
- 1.3. Sivil Toplumun Finansmana Erişimi

2. Yerel Gündem 21 Bağlamında Yerel Yönetişim

- 2.1. Yerel Yönetişim Nedir?
- 2.2. Yerel Gündem 21
- 2.3. Demokratik Yönetişimin İlkeleri
- 2.4. Yerel Yönetişim Mekanizmaları
 - 2.4.1. Kent Konseyleri
 - 2.4.2. Kent Konseylerinin Görevleri

SİVİL TOPLUM

SİVİL TOPLUM NEDİR?

**Sivil toplum, koruyan
ve dönüştüren bir bütündür.**

Sivil toplum, üyeleri öncelikle devlet dışı faaliyetlerle (ekonomik ve kültürel üretim, ev yaşamı ve gönüllü birlikler) uğraşan ve bu faaliyetler vasıtasıyla devlet kurumları üzerinde her çeşit baskı ve denetimi uygulayarak kendi kimliklerini koruyan ve dönüştüren kurumların oluşturduğu bir bütündür.

SİVİL TOPLUMUN ROLÜ NEDİR?

Sivil toplum hak temelli izleme, savunuculuk, lobicilik, küresel gündemlerin yerelleştirilmesi gibi farklı roller üstlenir.

SİVİL TOPLUMUN ROLÜ NEDİR?

Hak Temelli İzleme

Hak temelli izleme, insan haklarına ilişkin sorumlulukların yerine getirilip getirilmediğinin ya da ne şekilde yerine getirildiğinin takibi ve ortaya koyulmasıdır.

Hak temelli izlemenin dört ana niteliği bulunur:

- 1- İnsanların, hayatlarını etkileyen kararların alınma mekanizmasına katılımı
- 2- Sorunlara bütüncül yaklaşım
- 3- Eşitsizliğin reddi
- 4- Hakların korunmasında herkesin sorumlu tutulması

Azınlıkların din ve vicdan özgürlüğünün izlenmesi, hak temelli izlemeye bir örnek olarak verilebilir.

SİVİL TOPLUMUN ROLÜ NEDİR?

Savunuculuk

Örgütlü yurttaş gruplarının, devlet yetkililerini, uluslararası örgütleri ve diğer güçlü aktörleri ikna ederek

ve üzerlerinde baskı oluşturarak kamu politikaları ve programlarının geliştirilmesi ve uygulanması süreçlerini etkileme girişimleridir.

SİVİL TOPLUMUN ROLÜ NEDİR?

Lobicilik

Lobicilik, savunuculuğun yasaları etkilemeye odaklı biçimidir.

Yasalarla ilgili yerel, ulusal, uluslararası kurumları etkilemeyi hedefler. Bu yöntem için bazı kaynaklara ihtiyaç vardır:

Kişilere erişim

Bilgiyi stratejik olarak kullanabilmek kapasitesi

Lobicilik için, tütün karşıtı lobicilikle mevzuatta sigaraya karşı kısıtlayıcı değişiklikler yaptırmak örnek olarak verilebilir.

SİVİL TOPLUMUN ROLÜ NEDİR?

Küresel Gündemlerin Yerelleştirilmesi

Küresel gündemlerin yerelleştirilmesi, bir yanılla küresel gündemin yerel halk ve liderler tarafından sahiplenilmesini bir yanılla da yerel öncelikler ile küresel gündemlerin hizalanmasını hedefler.

Bir Küresel Gündem örneği olarak Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA)

- 1992 Rio Yeryüzü Zirvesi'nde küresel bir "sürdürülebilir kalkınma" vizyonu ortaya kondu.
- 2000'de BM Binyıl Kalkınma Hedefleri (BKH) ile yoksulluk, çevre, sağlık vb. konularda 8 küresel hedef belirlendi.
- 2015'te, 2030'a kadar ulaşılması hedeflenen BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları yeni küresel gündem oldu.
- SKA'lar BKH'lerden farklı olarak yerelleşmenin daha ön planda olduğu bir uluslararası gündem.
- SKA 17, amaçların uygulanmasında ortaklıkların (STK-özel sektör-yerel yönetim) kurulmasını ön görür.

Küresel Gündemlerin Yerelleştirilmesi: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Yerelleştirilmesi

Sürdürülebilir Kalkınma İçin KÜRESEL AMAÇLAR

Küresel Gündemlerin Yerelleştirilmesi: Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının Yerelleştirilmesi

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na ulaşmak için stratejileri yerel düzeyde tanımlama, uygulama ve izleme süreci devam etmektedir.

2030 Gündemi'nin başarısı, SKA'ların yerel aktörlerce sahiplenilmesine bağlıdır.

UCLG-MEWA SKA 5'in Yerelleştirilmesi Taahhüdü, bu sürece bir örnek olarak verilebilir.

Bu Taahhüt, kadınların ve kız çocuklarının güçlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik beşinci amacın yerel düzeyde benimsenmesine yönelik maddeleri içerir.

SİVİL TOPLUMUN FİNANSMANA ERİŞİMİ

Sivil toplum kuruluşlarının çeşitli gelir kaynakları olabilir.

Sivil toplumun gelir türleri:

- Aidatlar
- Bağışlar
- İktisadi İşletmeler
- Projeler (Hibe)
- Kullanım Hakları/Telif
- Etkinlikler
- Sponsorluklar
- Diğer

SİVİL TOPLUMUN FİNANSMANA ERİŞİMİ

Kaynak Geliştirme

Kaynak geliştirme para bulmak değil, ilişki geliştirmektir.

Kaynak geliştirme amaç odaklıdır ve sonuçları ölçülebilir.

KAYNAK GELİŞTİRME AŞAMALARI

**YEREL GÜNDEM 21
BAĞLAMINDA
YEREL YÖNETİŞİM**

YEREL YÖNETİŞİM NEDİR?

Yönetişim, yönetim sürecinin, yönetimden etkilenen paydaşlarla birlikte yürütüldüğü bir yönetim tarzını ifade eder.

Yerel yönetim, yerel nitelikteki politikaların oluşum süreçlerinde ve yerel kamusal hizmetlerin üretimi ve sunumunda yerel yönetimlerden ziyade özel sektör ve sivil toplumun etkinlik kazanmasıdır.

YEREL GÜNDEM 21

**Yerel Gündem 21,
sürdürülebilir kalkınma
hedeflerinin desteklenmesinde
yerel yönetimlerin girişimlerini
kapsar.**

1992 Rio Yeryüzü Zirvesi'nde "sürdürülebilir kalkınma", tüm insanlığın 21. yüzyıldaki ortak hedefi olarak benimsenmiş ve sürdürülebilir kalkınma hedefine ulaşılmasına yönelik ilkeleri ve eylem alanlarını ortaya koyan "Gündem 21" başlıklı Eylem Planı kabul edildi. Eylem Planı'nın 28. bölümü, "Gündem 21'in desteklenmesinde yerel yönetimlerin girişimleri" başlığını taşır.

"Yerel Gündem 21" kavramının getirildiği bu bölümde, yerel yönetimlerin öncülüğünde, sivil toplumun ve tüm diğer ilgililerin, birlikte kendi sorunlarını ve önceliklerini saptayarak, kentleri için "21. yüzyılın yerel gündemi"ni oluşturmaları karara bağlanır.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Demokratik Yönetişim'in
12 temel ilkesi bulunur.

1. Katılım, Temsiliyet, Adil Seçimler
2. Duyarlılık
3. Etkililik ve Verimlilik
4. Açıklık ve Şeffaflık
5. Hukukun Üstünlüğü
6. Etik Davranış
7. Yetkinlik ve Kapasite
8. Yenilik ve Değişime Açık Olma
9. Sürdürülebilirlik ve Uzun Dönemli Yönelim
10. Sağlam Mali Yönetim
11. İnsan Hakları, Kültürel Çeşitlilik ve Sosyal Kaynaşma
12. Hesap Verebilirlik

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Katılım, Temsiliyet, Adil Seçimler

Katılım, temsiliyet ve adil seçimler ilkesinin kriterleri açıktır.

Yerel seçimler uluslararası standartlara ve ulusal yasalara göre özgürce ve adil bir şekilde ve herhangi bir hile olmaksızın yapılır.

Yurttaşlar yerel düzeydeki kamu aktivitelerinin merkezindedir ve açık şekilde tanımlanmış yöntemlerle kamusal yaşama dahil edilir.

Azınlığın haklarına ve meşru çıkarlarına saygı duymakla beraber, kararlar çoğunluğun taleplerine göre alınır.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Duyarlılık

**Demokratik yönetim
yurttaşların ihtiyaçlarına
göre şekillenir.**

Hedefler, kurallar, yapılar ve usuller yurttaşların ihtiyaçları ve meşru beklentilerine göre uyarlanır.

Kamu hizmetleri makul sürede yerine getirilir ve taleplere ve şikayetlere makul bir sürede cevap verilir.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Etkililik ve Verimlilik

**Demokratik yönetim,
etkili ve verimli yöntemleri
benimser.**

Sonuçlar kararlaştırılan hedeflere uygundur.

Mevcut kaynaklar en verimli şekilde kullanılır.

Performans yönetim sistemleri değerlendirmeyi ve hizmetlerin etkililiğini ve verimliliğini iyileştirmeyi mümkün kılar.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Açıklık ve Şeffaflık

**Demokratik yönetim,
yurttaşlara açıktır.**

Kararlar, kurallara ve düzenlemelere uygun olarak alınır ve uygulanır.

Yasalarda özellikle gerekçelendirilenler (gizliliğin korunması veya satın alma usullerinin adilliğini sağlama gibi) dışında, tüm bilgiler kamuoyunun erişimine açıktır.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Hukukun Üstünlüğü

**Demokratik yönetim,
hukukun üstünlüğünü tanır.**

Yerel yöneticiler hukuka ve mahkeme kararlarına göre hareket ederler.

Kurallar ve düzenlemeler kanunda belirlenen usullere göre kabul edilir ve tarafsız bir şekilde uygulanırlar.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Etik Davranış

**Demokratik yönetim,
kamu görevlileri için etik
davranışı zorunlu tutar.**

Kamu yararı bireysel çıkarlardan önce gelir.

Her türlü yolsuzlukla mücadeleye ve önlemeye yönelik etkili önlemler mevcuttur.

Çıkar çatışmaları zamanında ilan edilir ve söz konusu kişiler, ilgili kararlarda yer almamalıdır.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Yetkinlik ve Kapasite

Yönetişimi sağlayanların mesleki becerileri devamlılık arz edecek şekilde sürdürülür ve çıktılarını ve etkilerini iyileştirmek için güçlendirilir.

Kamu görevlileri devamlı bir şekilde performanslarını iyileştirmeye yönelik motive edilirler.

Pratik yöntemler ve usuller yaratılır ve daha iyi sonuçlar üretmek ve becerileri kapasiteye dönüştürmek için kullanılır.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Yenilik ve Değişime Açık Olma

**Demokratik yönetim,
kendini yenileyebilen
bir süreç gerektirir.**

Problemlere yönelik yeni ve etkili çözümler aranır ve modern hizmet sunumu yöntemlerinden faydalanılır.

Yeni programları başlatma, deneme ve başkalarının deneyimlerinden öğrenme isteği mevcuttur.

Daha iyi sonuçlar elde etmek için değişime elverişli bir iklim yaratılmıştır.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Sürdürülebilir ve Uzun Dönemli Yönelim

Demokratik yönetişimde, toplumun sürdürülebilirliği daimi olarak göz önünde bulundurulur.

Yürürlükteki politikalarda gelecek kuşakların ihtiyaçları dikkate alınır.

Kararların tüm maliyetleri içselleştirmesine ve gelecek kuşaklara çevresel, yapısal, finansal, ekonomik veya toplumsal sorunları ve gerilimleri aktarmamasına çaba gösterilir.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

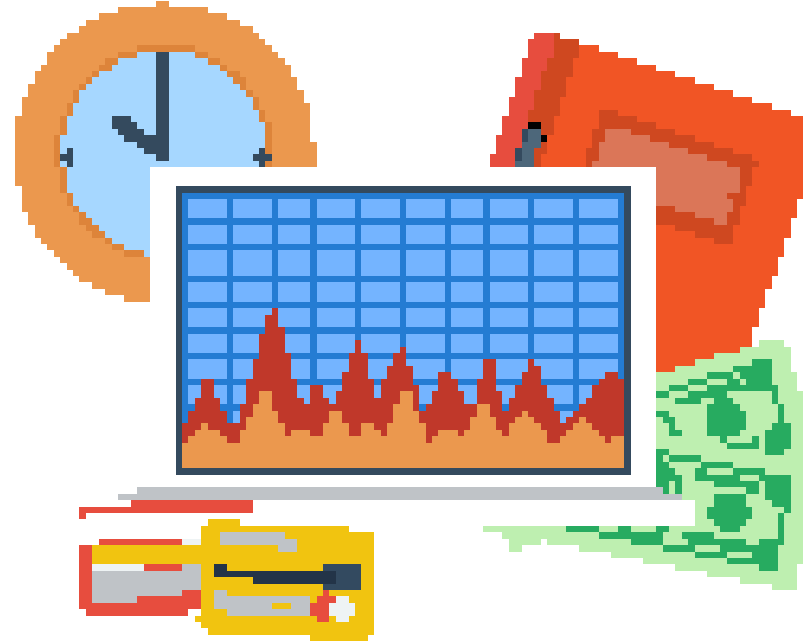
Sağlam Mali Yönetim

Mali yönetim, sürdürülebilir yönetişimin önemli alanlarından biridir.

Ücretler, sunulan hizmetlerin maliyetini aşmaz ve özellikle önemli kamu hizmetleri söz konusu olduğunda talebi aşırı bir şekilde düşürmez.

Sözleşmeler ve kredi kullanımı, kaynakların, gelirlerin, rezervlerin tahmini ve istisnai gelir kullanımı da dahil olmak üzere, mali yönetimde ihtiyatlılık gözetilir.

Çok yıllık bütçe planları kamuoyuna danışılarak hazırlanır.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

İnsan Hakları, Kültürel Çeşitlilik ve Sosyal Kaynaşma

Yerel yönetimin etki alanı içinde, insan haklarına saygı duyulur, insan hakları korunur ve uygulanır ve herhangi bir temeldeki ayrımcılıkla mücadele edilir.

Kültürel çeşitliliğe değer verilir ve herkesin yerel toplumda bir paya sahip olmasını, kendisini özdeşleştirmesi ve dışlanmış hissetmemesini sağlamak için sürekli çaba sarf edilir.

Sosyal kaynaşma ve dezavantajlı alanların entegrasyonu teşvik edilir.

DEMOKRATİK YÖNETİŞİM İLKELERİ

Hesap Verebilirlik

Tüm karar vericiler, toplu veya bireysel olarak, kararlarının sorumluluğunu üstlenirler.

Kararlar raporlanır, açıklanır ve yaptırıma tabi olabilir.

Kötü yönetime ve yerel yöneticilerin sivil hakları ihlal eden eylemlerine karşı etkili mekanizmalar mevcuttur.

YEREL YÖNETİM MEKANİZMALARI

Kent Konseyleri

**Kent Konseyleri,
Yerel Gündem 21
doğrultusunda
oluşturulmuş
mekanizmalardır.**

Merkezi yönetimin, yerel yönetimin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının ve sivil toplumun bulunduğu; kentin kalkınma önceliklerinin sürdürülebilir kalkınma ilkeleri temelinde belirlendiği, tartışıldığı, çözümlerin geliştirildiği demokratik yapılardır.

YEREL YÖNETİM MEKANİZMALARI

Kent Konseylerinin Görevleri

Kent Konseyleri'nin görevleri, İçişleri Bakanlığı yönetmelikleriyle tanımlanmıştır.

- 1.Yerel düzeyde demokratik katılımın yaygınlaştırılması
- 2.Sürdürülebilir gelişmeye dair uzun dönemli plan hazırlama
- 3.Kente dair ortak aklın oluşturulmasına katkı sunma
- 4.Kentin kimliğine ilişkin değerlere sahip çıkma
- 5.Kent kaynaklarının etkili kullanımına katkıda bulunma
- 6.Kentin yaşam kalitesini geliştiren programları destekleme
- 7.Dezavantajlı grupların toplumsal etkinliğini artırma
- 8.Kent yönetiminde saydamlık ve katılım ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunma
- 9.Oluşturulan görüşlerin değerlendirilmek üzere belediyeye gönderme

Bu proje Avrupa Birliđi tarafından finanse edilmektedir.

TEBRİKLER!

Kavşak Ağı'nın beşinci e-öğrenme modülünü tamamladınız.
Modülde öđrendiklerinizi soru formunda deneyebilirsiniz.
Formu yanıtlamayı unutmayın!

WRI TÜRKİYE | SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER

Aktif Yaşam DERNEĞİ

UCLG
MEWA

UITP
ADVANCING
PUBLIC
TRANSPORT

yada